

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 27 grudnia 1974 r.

w sprawie przemiału zbóż.

Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. z 1952 r. Nr 44, poz. 301, z 1956 r. Nr 54, poz. 244 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115), § 10 ust. 9 uchwały nr 271 Rady Ministrów z dnia 25 listo-

pada 1974 r. w sprawie właściwości organów do ustalania cen oraz trybu postępowania przy ich ustalaniu (Monitor Polski Nr 40, poz. 233) oraz § 1 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie przekazania Ministrowi

Skupu uprawnień do wydawania przepisów o przemiale zbóż (Monitor Polski Nr A-64, poz. 833) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie ustala zasady i warunki dokonywania handlowego, gospodarczego i umownego przemiału zbóż w młynach, opłaty za przemiał oraz dokumentację przemiału.

2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) „młynach” — należy przez to rozumieć również kaszarnie, płatkarnie, wiatraki i śrutownie;
- 2) „młynach handlowych” — należy przez to rozumieć młyny przedsiębiorstw przemysłu zbożowo-młynarskiego „PZZ”;
- 3) „młynach gospodarczych” — należy przez to rozumieć młyny nie wymienione w pkt 2,
- 4) „przemiale zbóż” — należy przez to rozumieć również przerób zbóż na kaszę i płatki oraz śrutowanie zbóż i nasion strączkowych,
- 5) „spółdzielniach »Samopomoc Chłopska«” — należy przez to rozumieć spółdzielnie zaopatrzenia i zbytu zrzeszone w Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”;
- 6) „oszczędnościach przemiałowych” — należy przez to rozumieć zboże i produkty przemiału wygoształowane na skutek faktycznych strat przemiałowych niższych niż straty ustalone w zarządzeniu.

3. Przemiałem handlowym jest w rozumieniu zarządzenia przemiał zbóż zakupionych przez młyn na własny rachunek, dokonany w celu sprzedaży uzyskanych produktów przemiału.

4. Przemiałem gospodarczym jest w rozumieniu zarządzenia przemiał zbóż powierzonych, dokonany na zlecenie ludności, oraz przemiał zbóż własnych na potrzeby osób fizycznych użytkujących młyny i osób zatrudnionych w młynach.

5. Przemiałem umownym jest w rozumieniu zarządzenia przemiał zbóż powierzonych, dokonany na zlecenie jednostki gospodarki uspołecznionej, oraz przemiał zbóż własnych na potrzeby tych jednostek użytkujących młyny.

6. Za przemiał gospodarczy lub umowny uważa się również wymianę zboża na produkty przemiału, dokonywaną w młynach i prowadzoną przez nie punktach tej wymiany na zasadach przemiału gospodarczego lub umownego.

§ 2. 1. Do przemiału przyjmuje się zboże odpowiadające jakością obowiązującym normom przedmiotowym, wydanym w trybie przepisów o normalizacji.

2. Zboże przeznaczone do przemiału powinno być przechowywane w warunkach zabezpieczających je przed obniżeniem jakości oraz zakażeniem szkodnikami zbożowo-mącznymi.

3. Przed przemiałem zboże powinno być poddane czyszczeniu na odpowiednich urządzeniach i maszynach czyszczących, odsiewających i ściernych.

§ 3. 1. Przemiał handlowy może być dokonywany w młynach handlowych oraz w uzasadnionych gospodarczo wypadkach w młynach Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” na potrzeby tych spółdzielni na warunkach i zasadach ustalonej umową zawartą pomiędzy Centralą Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” i Centralą Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

2. Produkty przemiału handlowego powinny odpowiadać obowiązującym normom przedmiotowym, wydanym w trybie przepisów o normalizacji.

§ 4. 1. Ustala się następujące wyciągi (wymiały) produktu głównego ze zbóż przyjętych do przemiału gospodarczego:

- 1) 50, 60, 70, 82 lub 96% mąki z żyta,
- 2) 50, 60, 72 lub 96% mąki z pszenicy,
- 3) 60% mąki z jęczmienia lub kukurydzy,
- 4) 55% mąki z owsa,
- 5) 46 lub 63% kaszy z jęczmienia,
- 6) 54% kaszy z gryki,
- 7) 68% kaszy z prosa,
- 8) 99% śruty z żyta, jęczmienia lub ziarna innego zboża,
- 9) 20% kaszy i 78% śruty z kukurydzy dostarczonej do śrutowania z odciążaniem kaszy.

2. Mąka otrzymana z przemiału zboża powinna być wymieszana na jednolity wyciąg procentowy niezwłocznie po zakończeniu przemiału danej partii zboża.

3. Zasady rozliczania się ze zboża przyjętego do przemiału gospodarczego ustala załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. 1. Ubytek zboża w czasie przemiału gospodarczego łącznie z wydzielonymi zanieczyszczeniami nieużytecznymi (straty przemiałowe) nie powinien przekraczać:

- 1) przy przemiale zbóż na mąkę, przerobie jęczmienia na kaszę i śrutowaniu kukurydzy z odciążaniem kaszy — 2% zboża poddanego przemiałowi, przerobowi lub śrutowaniu,
- 2) przy przerobie prosa lub gryki na kaszę nie prażoną — 3% zboża poddanego przerobowi,
- 3) przy przerobie gryki na kaszę prażoną — 4,5% gryki poddanej przerobowi,
- 4) przy śrutowaniu zboża na paszę — 1% zboża poddanego śrutowaniu.

2. Za zanieczyszczenia nieużyteczne (ust. 1) uważa się zanieczyszczenia mineralne, nasiona szkodliwych chwastów, kłosa i inne określone w normach, o których mowa w § 2 ust. 1.

3. Wydzielone zanieczyszczenia nieużyteczne powinny być zniszczone.

4. Wydzielone zanieczyszczenia użyteczne mogą być po prześrutowaniu zmieszane z otrębami, jeżeli nie pogorszą ich jakości.

§ 6. 1. Przepisy § 4 i 5 stosuje się odpowiednio do przemiału umownego zbóż powierzonych przez państwowe gospodarstwa rolne i innych producentów rolnych gospodarki uspołecznionej oraz przemielenych na własne potrzeby tych jednostek w użytkowanych przez nich młynach.

2. Przemiał umowny zbóż powierzonych przez inne niż wymienione w ust. 1 jednostki gospodarki uspołecznionej powinien być dokonywany zgodnie z postanowieniami umowy stron, określającymi w szczególności rodzaj i wydajność produktów przemiału oraz zasady ich uzyskania.

§ 7. 1. Opłaty za przemiał gospodarczy pobiera się przy przyjmowaniu zboża do przemiału w naturze lub gotówce — w zależności od warunków zlecenia przemiału — w wysokości ustalonej w załączniku nr 2 do zarządzenia.

2. Opłaty w naturze pobiera się w ziarnie tego samego zboża, jakie zostało powierzone do przemiału.

3. Oprócz opłat, o których mowa w ust. 1, punkty wymiany zboża na produkty przemiału uprawnione są do pobierania w gotówce dodatkowych opłat w wysokości zł 6 od każdego 100 kg zboża wymienianego na produkty.

§ 8. Opłaty za przemiał umowny pobiera się w gotówce, w wysokości ustalonej umową stron.

§ 9. 1. Zboże z opłat w naturze oraz zboże z oszczędności przemiałowych powinno być sprzedawane wyłącznie punktom skupu zbóż sukcesywnie po obowiązujących cenach rynkowego skupu zbóż, a produkty przemiału z tych oszczędności — wyłącznie spółdzielniom „Samopomoc Chłopska” po obowiązujących cenach zbytu.

2. W razie utraty uprawnień do dokonywania przemiału gospodarczego, zaniechania dokonywania tego przemiału lub przestoju dłuższego niż trzy miesiące sprzedaż zboża i produktów przemiału, o których mowa w ust. 1, powinna nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca od daty powstania uzasadniającej ją przyczyny.

3. Za zboże z opłat w naturze i oszczędności przemiałowych dostarczone bezpośrednio do magazynu przedsiębiorstwa przemysłu zbożowo-młynarskiego „PZZ” sprzedawca otrzyma oprócz należności, o której mowa w ust. 1, dopłatę w wysokości 79 zł od tony tytułem zwrotu kosztów transportu zboża.

4. Zasady gospodarowania zbożem i produktami przemiału, o których mowa w ust. 1, w młynach handlowych określa Naczelny Dyrektor Centrali Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego „PZZ”.

§ 10. 1. Sprzedaż, o której mowa w § 9 ust. 1, dokonywana jest loco magazyn odbiorcy przy zachowaniu przepisów ogólnych warunków umów sprzedaży zbóż, grochu i ich przetworów oraz fasoli w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej.

2. Odbiorcy określani w § 9 ust. 1 powinni nabywać mieszanki ziarn zbóż kłosowych i kłosowo-strączkowych bez względu na ich skład procentowy oraz wydawać dostawcom zboża i produktów przemiału dokument stwierdzający: ilość, rodzaj, gatunek, pochodzenie zboża lub produktu (opłaty, oszczędności) i wysokość wypłaconej za nie należności.

§ 11. 1. Młyny handlowe dokonujące przemiału gospodarczego lub umownego oraz prowadzone przez nie punkty wymiany zboża na produkty przemiału obowiązane są prowadzić dokumentację przemiałów na zasadach, które ustali Naczelny Dyrektor Centrali Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego „PZZ”.

2. Uspołecznione młyny gospodarcze dokonujące przemiału gospodarczego lub umownego obowiązane są prowadzić dokumentację każdego z tych przemiałów w postaci rejestrów przemiałowych i rejestrów oszczędności przemiałowych oraz kwitariuszy przemiałowych przy przemiale gospodarczym, a kwitariuszy: „magazyn przyjmie” i „magazyn wyda” przy przemiale umownym.

3. Rzemieśnicze młyny gospodarcze dokonujące przemiału gospodarczego obowiązane są prowadzić dokumentację tego przemiału w postaci ksiąg przemiałowych i ksiąg magazynowych oraz kwitariuszy przemiałowych.

4. Jednostki naczelné gospodarki społecznej nad prowadzącymi młyny mogą w porozumieniu z Centralą Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” wprowadzić zamiast rejestrów, o których mowa w ust. 2, inne dokumenty rejestrujące przychód i rozchód zboża oraz produktów przemiału.

5. W młynach, w których przyjmowanie zboża do przemiału, wypełnianie kwitów przemiałowych i wydawanie produktów przemiału dokonywane jest w odrębnych pomieszczeniach, obsługiwanych przez różne osoby, można

wprowadzić dodatkowe wewnętrzne dokumenty pomocnicze, pod warunkiem, że jednostki zarządzające tymi młynami ustalią szczegółowe zasady sporządzania i obiegu tych dokumentów.

§ 12. 1. Kwitariusze „magazyn przyjmie”, stanowiące dokumentację zboża przyjętego do przemiału umownego, oraz kwitariusze przemiałowe są formularzami ewidencjonowanymi, podlegającymi ilościowej kontroli zużycia.

2. Wzory formularzy dokumentacji, o której mowa w § 11 ust. 2 i 3, oraz zasady jej sporządzania i przechowywania ustali odrębna instrukcja.

§ 13. 1. Młyny gospodarcze dokonujące przemiału gospodarczego zbóż obowiązane są do ustalania (wyliczania) oszczędności przemiałowych przez porównanie faktycznego stanu posiadanego zboża i produktów przemiału z ich stanem książkowym, chyba że prowadzą dokumentację, o której mowa w § 11 ust. 4.

2. Oszczędności przemiałowe powinny być ustalone:

- a) co najmniej raz w miesiącu w młynach uspołecznionych,
- b) co najmniej raz na pół roku — w młynach rzemieślniczych.

3. Oszczędności przemiałowe powinny być udokumentowane wyliczeniami stwierdzającymi faktyczny i ewidencyjny stan zboża i produktów przemiału na dzień ich wyliczenia.

§ 14. 1. W młynach dokonujących przemiału gospodarczego i umownego może być przechowywane tylko zboże rejestrowane w dokumentacji przemiałowej oraz dokumentacji prowadzonej z tytułu innej działalności gospodarczej.

2. Młyny dokonujące przemiału gospodarczego obowiązane są do:

- 1) umieszczenia w pomieszczeniu, gdzie przyjmuje się zlecenia przemiału zboża, na widocznym miejscu obowiązującego cennika opłat za przemiał zboża oraz wyciągu z zarządzenia dotyczącego warunków przemiału gospodarczego,
- 2) posiadania książki kontroli młyna.

3. Przepisy ust. 1 i 2 obowiązują odpowiednio punkty wymiany zboża na produkty przemiału.

§ 15. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 9 kwietnia 1962 r. w sprawie przemiału gospodarczego zbóż (Monitor Polski Nr 37, poz. 177),
- 2) zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu oraz Ministra Finansów z dnia 25 lutego 1964 r. w sprawie dokumentacji przemiału gospodarczego zbóż i przemiału umownego (Monitor Polski z 1964 r. Nr 19, poz. 86 i Nr 45, poz. 216 oraz z 1968 r. Nr 49, poz. 341),
- 3) zarządzenie nr 371 Ministra Skupu, Ministra Handlu Wewnętrznego i Prezesa Zarządu Głównego Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” z dnia 14 lipca 1956 r. w sprawie postępowania z produktami przemiału wygosparowanymi przy przemiale gospodarczym zbóż (Dz. Urz. Min. Skupu Nr 7, poz. 18).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1975 r., z wyjątkiem § 7 i 8 oraz załącznika nr 2, które wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 1975 r.

Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu: E. Kołodziej

Załączniki do zarządzenia Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 27 grudnia 1974 r. (poz. 5).

Załącznik nr 1.

ZASADY ROZLICZANIA SIĘ ZE ZBOŻA PRZYJĘTEGO DO PRZEMIAŁU GOSPODARCZEGO

1. Za 100 kg powierzonych do przemiału zboża zlecający powinien otrzymać z wyjątkiem wypadków, o których mowa w pkt 4 i 5, co najmniej:

1) przy przemiale żyta:

- a) na mąkę 50% — 50 kg mąki o zawartości popiołu do 0,65% i 48 kg otrąb,
- b) na mąkę 60% — 60 kg mąki o zawartości popiołu do 0,75% i 38 kg otrąb,
- c) na mąkę 70% — 70 kg mąki o zawartości popiołu do 0,90% i 28 kg otrąb,
- d) na mąkę 82% — 82 kg mąki o zawartości popiołu do 1,40% i 16 kg otrąb,
- e) na mąkę 96% — 96 kg mąki o zawartości popiołu do 2,00% i 2 kg odpadów;

2) przy przemiale pszenicy:

- a) na mąkę 50%:
 - z odciążaniem kaszy mąki — 2 kg kaszy mąki o zawartości popiołu do 0,60%, 48 kg mąki I gatunku o zawartości popiołu do 0,60% i ponadto: 22 kg mąki II gatunku o zawartości popiołu do 1,45% i 26 kg otrąb lub 10 kg mąki II gatunku o zawartości popiołu do 0,80% i 38 kg otrąb albo 2 kg kaszy mąki o zawartości popiołu do 0,60%, 48 kg mąki o zawartości popiołu do 0,60% i 48 kg otrąb,
 - bez odciążania kaszy mąki — 50 kg mąki I gatunku o zawartości popiołu do 0,60% i ponadto: 22 kg mąki II gatunku o zawartości popiołu do 1,45% i 26 kg otrąb lub 10 kg mąki II gatunku o zawartości popiołu do 0,80% i 38 kg otrąb albo 50 kg mąki o zawartości popiołu do 0,60% i 48 kg otrąb,
- b) na mąkę 60% — 60 kg mąki o zawartości popiołu do 0,65% i 38 kg otrąb,
- c) na mąkę 72% — 72 kg mąki o zawartości popiołu do 0,85% i 26 kg otrąb,
- d) na mąkę 96% — 96 kg mąki o zawartości popiołu do 2,00% i 2 kg odpadów;

- 3) przy przemiale jęczmienia lub kukurydzy na mąkę 60% — 60 kg mąki i 38 kg otrąb;
- 4) przy przemiale owsa na mąkę 55% — 55 kg mąki i 43 kg otrąb;
- 5) przy przerobieniu jęczmienia:
 - a) na kaszę 46% — 46 kg kaszy i 52 kg otrąb;
 - b) na kaszę 63% — 63 kg kaszy i 35 kg otrąb;
- 6) przy przerobieniu gryki na kaszę nie prażoną — 54 kg kaszy oraz 43 kg mączki i łusek;
- 7) przy przerobieniu gryki na kaszę prażoną — 54 kg kaszy oraz 41,5 kg mączki i łusek;
- 8) przy przerobieniu prosa na kaszę — 68 kg kaszy oraz 29 kg mączki i łusek;
- 9) przy śrutowaniu:
 - a) kukurydzy z odciążaniem kaszy — 20 kg kaszy i 78 kg śruty,
 - b) żyta, jęczmienia lub ziaren innych zbóż — 99 kg śruty.

2. Zawartość popiołu w mące i kaszy mąki należy określać w przeliczeniu na suchą masę według normy czynnościowej ustanowionej w trybie przepisów o normalizacji.

3. Za zboże powierzone do przemiału, dokonywanego oddzielnie od innych przemiałów, odrębnie dla osoby zlecającej przemiał (przemiał indywidualny), osobie zlecającej przemiał należy wydać wszystkie produkty uzyskane z przemiału tego zboża.

4. Dopuszcza się odchylenie od norm wydajności określonych w ust. 1 w razie przerobu gryki i prosa na kaszę, przemiału owsa na mąkę oraz przemiału indywidualnego pozostałych zbóż z zastrzeżeniem zachowania ogólnej wydajności produktu głównego i ubocznego, wyrażającej się liczbą 95,5% przy przerobieniu gryki na kaszę prażoną, 97% przy przerobieniu gryki na kaszę nie prażoną i prosa oraz 98% przy przemiale pozostałych zbóż na mąkę i przerobieniu na kaszę.

5. Odchylenia od normy wydajności przy przemiale indywidualnym nie mogą przekraczać norm określonych w ust. 1 więcej niż o 2%.

Załącznik nr 2.

OPŁATY ZA PRZEMIAŁ GOSPODARCZY ZBÓŻ

1. Opłaty w naturze za przemiał gospodarczy wynoszą:

- a) przy przemiale żyta na mąkę 50, 60, 70 lub 82% 11%,
- b) przy przemiale żyta na mąkę 96% 8%,
- c) przy przemiale pszenicy na mąkę 50, 60 lub 72% 10%,
- d) przy przemiale pszenicy na mąkę 96% 6%,
- e) przy przemiale jęczmienia na mąkę 60% 11%,
- f) przy przemiale kukurydzy na mąkę 60% 10%,
- g) przy przemiale owsa na mąkę 55% 12%,
- h) przy przerobieniu jęczmienia na kaszę 46% 12%,
- i) przy przerobieniu jęczmienia na kaszę 63% 11%,
- j) przy przerobieniu gryki na kaszę prażoną 5%,

- k) przy przerobieniu gryki na kaszę nie prażoną 4%,
 - l) przy przerobieniu prosa na kaszę 7%,
 - m) przy śrutowaniu na kaszę żyta, jęczmienia, kukurydzy i innych zbóż 6%,
 - n) przy przemiale kukurydzy na śrutę z odciążaniem 20% kaszki 8%,
- odpowiedniego zboża, powierzonych do przemiału.

2. Opłaty w gotówce za przemiał gospodarczy każdego 100 kg przemielonego zboża wynoszą:

- a) przy przemiale żyta na mąkę 50, 60, 70 lub 82% zł 36,
- b) przy przemiale żyta na mąkę 96% zł 24,

c) przy przemiale pszenicy na mąkę 50, 60 lub 72 ⁰ / ₀	zł 40,	h) przy przerobie jęczmienia na kaszę 63 ⁰ / ₀	zł 40,
d) przy przemiale pszenicy na mąkę 96 ⁰ / ₀	zł 24,	i) przy przerobie gryki na kaszę prażoną	zł 50,
e) przy przemiale jęczmienia lub kukurydzy na mąkę 60 ⁰ / ₀	zł 40,	j) przy przerobie gryki na kaszę nie prażoną	zł 40,
f) przy przemiale owsa na mąkę 55 ⁰ / ₀	zł 40,	k) przy przerobie prosa na kaszę	zł 40,
g) przy przerobie jęczmienia na kaszę 46 ⁰ / ₀	zł 45,	l) przy śrutowaniu na paszę:	
		— kukurydzy z odciąganiem kaszy	zł 30,
		— żyta, jęczmienia lub ziarn innych zbóż	zł 16.